

سازمان بهزیستی کشور از مهمترین نهادهای حمایتی دولتی است که از طریق بودجه عمومی به افراد معلول و محروم جامعه کمک می‌نماید.

پس از پیروزی انقلاب، سازمان بهزیستی کشور از ادغام سازمان‌های خیریه و حمایتی که در این بخش فعالیت می‌کردند، آغاز به کار کرد. پس از بررسی و مطالعات شهید گرانقدر دکتر محمد علی فیاض‌بخش، سازمان بهزیستی کشور به موجب لایحه قانونی مورخ ۲۴/۴/۱۳۵۹ و در جهت تحقق مفاد اصول سوم، بیست‌ویکم و بیست‌ونهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، از ادغام ۱۶ سازمان، نهاد، موسسه و انجمن تشکیل شد تا با اتخاذ تدابیر و ارائه خدمات و حمایت‌های غیربیمه‌ای با حفظ ارزش‌ها و کرامت و الای انسانی و تکیه بر مشارکت‌های مردم و همکاری نزدیک سازمان‌های ذیربط، در جهت گسترش خدمات توانبخشی، حمایتی، بازپروری و پیشگیری از معلولیت‌ها و آسیب‌های اجتماعی و کمک به تأمین حداقل نیازهای اساسی گروه‌های کم درآمد، اقدام نماید. در حال حاضر سازمان بهزیستی با ۵ معاونت در جهت خدمت به جامعه هدف فعالیت می‌نماید در حال حاضر ۸ درصد کل جمعیت استان به عبارتی ۹۰۵۹۳ نفر مددجو به همراه خانواده تحت پوشش بدون احتساب افراد قرار گرفته در طرح آمبلیوپی و ۲۴۴۲۸۰ با احتساب افراد قرار گرفته در طرح آمبلیوپی بهزیستی استان می‌باشند ۹ درصد خانوار استان به تعداد ۲۸۸۰۷ خانوار ها تحت پوشش سازمان بهزیستی می‌باشند و از این تعداد ۱۵۸۴۸ خانوار مستمری بگیر سازمان هستند. به عبارتی ۵۵ درصد مستمری بگیر هستند و ۴۵ درصد مابقی از سایر خدمات این سازمان بهره مند می‌شوند

معاونت توانبخشی:

مجموعه‌ای است که اقدامات هدفمند را، در جهت قادر سازی شخص معلول، به منظور دست یابی به سطح نهایی توانایی و عملکرد جسمی، حسی، ذهنی روانی، اجتماعی و حفظ این توانایی ها انجام می‌دهد. بر این اساس فعالیت عمده این مجموعه تغییر زندگی معلولین برای استقلال بیشتر می‌باشد.

در حوزه توانبخشی در حال حاضر ۲۲۳۲۸ معلولیت ثبت شده با ۲۱۵۹۱ پرونده تحت حمایت سازمان وجود دارد که ۲ درصد از جمعیت کل استان را شامل می‌شود که ۵۲ درصد این افراد به تعداد ۱۱۵۲۶ خانوار از معلولین و بیماران اعصاب و روان مستمری بگیر سازمان می‌باشند. هم چنین تعداد ۷۰ مرکز غیردولتی (روزانه، شبانه روزی، ویزیت در منزل و مرکز مراقبت در منزل و کلینیک) در حوزه توانبخشی وجود دارد که در مجموع ۶۱ درصد معلولان که شامل (۷۳۵ شبانه ۵۶۹+ روزانه ۳۹۴+ مراقب و ویزیت ۱۱۴۹۳ مثبت زندگی) (که همگی مستمری بگیر هستند) یعنی ۱۳۱۹۱ معلول بهره مند از خدمات این مراکز هستند. لازم به ذکر است از تعداد کل معلولین ۳۳۶ فرد معلول ضایعه نخاعی بوده که به این افراد خدمات ویژه شامل ارائه خدمات توانبخشی، حق پرستاری و سایر خدمات مددکاری ارائه می‌گردد، شایان ذکر است مابقی معلولین تحت پوشش شامل ۴۸ درصد مابقی مانده با توجه به عدم شرایط احراز دریافت مستمری از خدمات مددکاری، مشاوره های تخصصی و سایر برنامه های سازمان بهره مند هستند در این معاونت از ۸۸۳ دانش آموز و ۱۶۴ دانشجوی معلول حمایت می‌شود

معاونت سلامت اجتماعی:

این معاونت مسئول ارائه و انجام برنامه های خدمات اجتماعی مانند قادر سازی (ارائه خدمات قادر سازی به افراد و گروههایی که بنا به دلایل اقتصادی اجتماعی و تربیتی و فرهنگی از روال عادی زندگی بازمانده و در وضعیت اضطراری قرار دارند) می‌باشد. اهداف این معاونت شامل توانمندسازی در جامعه تخت پوشش سازمان، توسعه ارائه خدمات سازمان به افراد در معرض آسیب، توسعه برنامه های تربیتی و پرورشی پیش از سن دبستان، توسعه خدمات بیمه ای برای افراد تحت پوشش، افزایش کیفیت ارائه خدمات، گزارش پوشش جغرافیایی ارائه خدمات، ارتقا بر حضور سازمان در سیاست گذاری های مرتبط با آیین و لوايح مرتبط، تقویت و توسعه فرهنگ فرزندان دگ، تقویت حضور افراد تحت پوشش در برنامه های فرهنگی، علمی، ورزشی و هنری می‌باشد. در حال حاضر حاضر ۹۱۲۷ پرونده مددکاری در این حوزه وجود دارد که از این تعداد ۵۴۸۰ پرونده فعال بوده و ۳۶۶۰ پرونده مربوط به زنان سرپرست خانوار و ۳۵۲۶ زن سرپرست خانوار در این حوزه مستمری بگیر می‌باشند. که ۶۴ درصد کل پرونده های فعال را شامل می‌شود و ۱۴۹۸ دانش آموز ۱۳۸ دانشجو تحت حمایت این معاونت می‌باشند. با توجه به اینکه مرکز اورژانس اجتماعی در راستای شناسایی و کاهش آسیب های اجتماعی با حضور تیم کارشناسی و متخصص فعالیت می‌نماید و تا پایان سال جاری ۴۶۰۶ فر مورد پذیرش قرار گرفتند.

دفتر امور پیشگیری براساس رسالت و حیطه فعالیت خود که همان اطلاع رسانی و بالا بردن آگاهی های علمی آحاد جامعه در خصوص پیشگیری از آسیبهای اجتماعی، پیشگیری از معلولیتها و مشاوره روانشناختی می باشد، اقدامات زیادی را انجام داده است. این معاونت با استفاده از برگزاری کلاسهای آموزشی جهت گروه هدف، اطلاعات پیشگیرانه را بالا برده و به نوعی از تولید و بروز معلولیتها همچون معلولیتهای ذهنی و جسمی جلوگیری به عمل آورده و از بار کاری دیگر معاونتها همچون توانبخشی و اجتماعی می کاهد. همچنین این معاونت با اجرای طرحهای پیشگیرانه همچون طرح پیشگیری از ناشنوایی، آمبلیوپی یا تنبلی چشم، پیشگیری از معلولیتهای ناشی از بیماریهای ژنتیکی، و در دفتر پیشگیری از آسیبهای اجتماعی در قالب آگاهسازی و آموزش در راستای پیشگیری از آسیب های اجتماعی در محلات برای عموم مردم آموزش داده می شود از قبیل آموزش مهارت های زندگی به خانواده ها، جوانان و زوج های جوان در محلات و پایگاه های سلامت اجتماعی، در دفتر مشاوره و امور روانشناختی غربالگری کودکان ۵ تا ۶ سال و اجرای طرح محب جهت ارائه حمایت های روانی اجتماعی در بلایای طبیعی و ارائه خدمات مشاوره حضوری و تلفنی از بروز معضل بزرگ اعتیاد و طلاق پیشگیری بعمل می آورد. همچنین در دفتر اعتیاد به اجرای برنامه های پیشگیری اجتماع محور از اعتیاد در محلات شهری و روستایی، مهادر کودک و محیط کار و ارائه خدمات به افراد گروه هدف در مراکز کاهش آسیب و در مراکز درمان سرپایی و مراکز اقامتی بهبود و بازتوانی افراد با اختلال مصرف مواد به ارائه خدمات درمان و بازتوانی معتادین (به صورت اقامتی و سرپایی)، ارائه خدمات درمان های دارویی و غیر دارویی، خدمات پزشکی، امور روانشناختی و مددکاری معتادین می پردازد. با توجه به اینکه بیشتر فعالیتها و برنامه های این حوزه در راستای تحقق اهداف سلامت اجتماعی می باشد و ارتقاء دانش و مهارت های ارتباط بین فردی و زندگی از جمله فعالیت های مهم این حوزه می باشد. تا پایان سال جاری تعداد ۲۰۱۴۴ نفر از خدمات مشاوره حضوری دولتی و غیر دولتی، در ۲۳ مرکز ترک اعتیاد تعداد ۱۱۰۳۳ نفر از جمعیت معتادین از امور درمان خدمت گرفته اند و در ۱ مرکز کاهش آسیب شلتر استان تعداد ۱۴۵۳ نفر از معتادین از خدمات کاهش آسیب استفاده نموده اند، تعداد ۴۱۷۷۴ کودک از خدمات غربالگری بینایی و تعداد ۱۱۴۲۰ کودک از برنامه غربالگری شنوایی بهره مند شده اند.

معاونت مشارکت های مردمی، اشتغال و موسسات خیریه:

باتوجه به وظایف قانونی سازمان بهزیستی در حمایت و رسیدگی به امور مددجویان و توانخواهان تحت پوشش و نظر به کمبود امکانات این سازمان و پاسخگویی به نیازهای مادی و معنوی افراد یادشده ضروری است که با بهره گیری از توان آحاد جامعه از طریق جلب و جذب کمکها و حمایت های مادی و معنوی عامه مردم شرایط رشد و بالندگی معنوی، اجتماعی و اقتصادی جامعه هدف بهزیستی فراهم آید. از این رو معاونت مشارکتهای مردمی سعی برآن دارد که با استفاده از امکانات و خدمات مادی و معنوی افراد جامعه و مشارکت فعالانه خیرین نیازهایی از قبیل مسکن، تامین جهیزیه، هزینه ازدواج، هزینه درمان و هزینه تحصیل و... تامین نموده و گامی ارزشمند در جهت ارائه خدمت به محرومین و نیازمندان بردارد.

از فعالیت های برجسته این معاونت میتوان به موارد زیر اشاره کرد: اجرای طرح حامی بطور گسترده در سطح استان - انعقاد تفاهم نامه با خیرین - دفتر توسعه و نظارت بر موسسات و مراکز غیر دولتی - مراکز نگهداری شبانه روزی کودکان بی سرپرست - کلینیک های مددکاری اجتماعی - تاسیس مراکز و دفاتر مشاوره و امور روان شناختی و ژنتیک - تاسیس مراکز توانبخشی و حرفه آموزی معلولین، مرکز و درمان بیماران روانی مزمن - تاسیس مراکز درمان سرپایی معتادین و همچنین مرکز اقامتی و بهبود و بازتوانی معتادین - تاسیس موسسات غیر دولتی خیریه ها در سطح استان فعالیت می کنند.